

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyiltár petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, november 12.

Mai számunk főbb közleményei:

Elkészült az ujara-i híd.
Milliók a tengernek.
Gáj külváros viz alatt.
Elrejtették Sulkovszky hercegnőt.
Táblabíró és főszolgabíró pöre.
A dungelegi gróf.
Városatyja-jelöltek.

Visszavágyás a multba.

Arad, november 11.

Mint az *on revient*-nek lágy, ábrándos dallama, úgy hangzik Kossuth Ferencnek a delegációban tett kijelentése, hogy „a függetlenségi párt programja újra föléled”. Mintha ezzel az a remény is hangot fogott volna, hogy előlről kezdődik újra, minden: az obstrukciós népszerűség, a kormánybuktatás és végre a nyeregbe jutás, amelyben másodsor bizonyára okosabban fognak ülni.

Csak hogy a valóság sehogyan se mutat erre a program-feléledésre. Ki hallott valamit a függetlenségi delegátusoktól az önálló hadseregről, az önálló külügyről, a közös ügyek és a delegáció egész intézményének eltörléséről? Pedig ugyebár ezek volnának az állítólag feléledt régi program kardinalis pontjai. Csak hogy nekik nem a program fontos, nem az elvek fontosak. Ok még mindig a függetlenségi, vagy jobban mondva a koalíciós kormányképeség vizein eveznek. Nekünk igazán semmi kifogásunk sem volna

az ellen, ha egykori függetlenségi meggyőződésüket módosítani akarnák és ráállanának őszintén a hatvanhetes alapra. De tegyék ezt kifejezetten és nyíltan. De az a függetlenségi politika, amelyet ők a delegációban csinálnak, komikus és erősen visszavettségű.

A delegációban sirják el keserveiket az elveszett paradicsomról és a mikor állítólag régi függetlenségi programjuk egészében feléledt, még mindig a koncessziós politika egyedül üdvözítő voltát emlegetik. De ez még hagyján. Azonban, hogy ők, a delegációs intézmény egykori esküdt ellenségei, a delegációban rendeznek próbavitákat olyan ügyekről, a melyek kizárólag a magyar kormánynak és a magyar országgyűlésnek vannak fenntartva, ezt mással nem tudjuk megmagyarázni, minthogy először töltik be a delegációs ellenzék szerepét s ez a helyzet új nekik.

Ezzel a visszás és a magyar parlamentáris alkotmány szempontjából bántó és veszedelmes jelenséggel szemben valóban szükség volt arra a tapintatos, de határozott leckére, melyet Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöktől kaptak. Ismét különféle kísérletek történnek a fogalmak esodaltos összezavarására. A régi rendszer kezdetben kikapcsolta a katonai kérdéseket, később pedig alkudozni kezdett róluk. A véderő fejlesztése fejében nemzeti követelményeket állított fel.

Ezekekről alkudozott majdnem egy esztendőn keresztül és hagyta az országot a legteljesebb bizonytalanságban és valóságos alkotmányos zűllésben. Khuen-Héderváry Károly gróf kormánynak is van katonai programja: a kilences bizottsági program O is fejleszteni akarja a véderőt és megalakítani a véderőtörvényt. Tehát így rabulizálnak: a mostani kormány is ugyanazt a politikát követi, amelyet ők, csak hogy olcsóbban.

Hát mindenekelőtt ez nem ugyanaz a politika. A kormány nem alkuszik a hadvezetőséggel, hanem programot ad, amelylyel áll vagy bukik. A kormány a véderő reformját és a kilences bizottság programját is a nemzet érdekében akarja megvalósítani és nem a saját hatalmi pozíciója érdekében. Megakarja valósítani, mert ez a politikai meggyőződése. Nem koncessziókat kér, hanem reformokat ígér, melyeket szükségessé tart a nemzet, de a hadsereg fejlődésének érdekében is. Nem megy rejtélyes kibontakozási programokkal alkudozni, rejtélyes hatalmakkal, hanem felállítja a maga programját és vagy megvalósítja, vagy elmegy.

Vagy elmegy. Ezen van a hangsúly. A régi rendszer nem akart elmenni, csak alkudozni. Addig nem emelhet létszámot, míg nem kap vívmányokat. Neki sem az egyik, sem a másik nem volt lényeges. Meggyőződés egyikhez sem kötötte, csak a ha-

Lotti.

Írta: Holló Márton.

I.

Lotti mellől a faluban mind férjhez mentek már a polgárlányok. Ki boltoshoz, ki iparoshoz, egyiknek még irnok is jutott a községházáról, szóval, ha nem is nagy rangban, de mégis csak a maga fészében rendezkedett mindegyik. Lotti is megtehette volna ezt, kifejlett, jól megnőtt barna lány volt, nagyon is asszonyinak való, de hát neki egészen más gondolatai voltak. Azoknak a jóra való fiúknak, akik megkivánták magubnak, azt mondta, hogy: nem s amikor ezért a barátnő, a kis polgári menyecskek megszólaltak, csak anyai magyarázatot adott eleinte:

— Nincs kedvem férjhez menni, leány akarok még maradni!

Ezzel nyugtatta meg az öregeket is, akik a kis szatcsboltjukban örölgették napjaikat s nyugodalmas révben szerették volna már látni és csak varrt tovább a doktornéra, a jegyzőnére, meg a patikáriusnéra.

Hanem a kis polgári menyecskek ezzel nem nyugodtak meg s időnkint csak előkerültek a régi nótával:

— Lotti, mért nem választasz már, Lotti mért nem mégis már férjhez?

Lotti végre megmondta a magát az irnoknak, mikor az vizitben volt nála a gerendás, alacsony szobában. Abba se hagyta a munkát, taposta tovább a gépot:

— Hát csak azért nem megyek férjhez, mert nem akarok itthon megpenészedni. Épen csak aszszonnyá lenni nem akarok mindenáron. Surolni, vasalni, gyerekkel kinlódni! Minek az semmiért? Eleget dolgoztam már idáig is! — Aztán ugy dacosan odavágta még: — Én bizony már csak Pestre akarok feljutni! . . .

Hát ez volt az, ami dolgozott benne. A fővárosba kíváncsított, mert oda főnn tudta az atyafiságát és pedig jó sorban. A bátyja már ur volt, titkár egy takarékpénztárban; anyai részről egyik kuzinja is ott élt és ugyancsak szűk viszonyok közül jutott bele a nagy módba; a nagybácsija meg épen ismert név, erős pozíció. Nem feledkezhetik csak meg róla, hiez néha meg is fordul náluk, mikor azon a vidéken van dolga. Ugy érezte valamiképen, hogy neki is közéjük kell kerülnie, hogy ő érette bizonyosan lejön valaki Budapestre! . . .

Az irnoknének ugyan nem tárta fel magát ennyire, de annak az is elég volt, amit hallott. Egy kicsit bizony meg is sértődött, de nem nagyon mutatta. Hanem a véleményét nem titkolta el.

— No Lotti — mondta — te ugy látom lenézel bennünket. Én azért mégis azt kívánom, hogy ugy találd meg a boldogságodat, ahogy kívánod. Csak meg ne bánd soha a nagyravágyásodat. . . . Az isten áldjon meg lelke! . . .

Tudta azt mindjárt Lotti, hogy ez a beszélgetés nem marad titokban s hogy olyasmit mondott ki, ami az ő falusi társaságától el fogja majd választani. De nem törődött véle. Megcsipkedték uton-utfélen, elviselte, vagy visszavágott. De leg-

inkább elkerülte a találkozásokat, hogy nyugta legyen. Csak varrogatott, tett-vett a ház körül, sőtára pedig elment messze ki a falu szélére.

Hanem ez az állapot nagyon elhuzódott, kényes, elvisehetetlen természetűvé vált. Elmúlt egy év, két év, már a harmadik is morzsolódott egyhangúságban. És Pest felől még sem jött a megváltás.

Egyik napon beállított a szűk, vedlett boltba Ábris. Valamiféle ágon rokon a harmadik faluból és elektrotechnikus a fővárosban. Máskor is ájtott, ha egy kis szabadságon, vagy munka nélkül, volt odabaza, akárcsak egy gyalogosan, egy kis délutánra. Elüldögélt a boltban valami zsákon, vagy hordócskán s bölcs elmélkedésbe merült az öreg Simonnal, vagy betelepedett Lotti mellé, akinek a közelségében majd elveszett csekélyke vézna termete. Esteledvén, lassan haza távozott. Megfontolt, csöndes jellemű legényember volt, tán harminc esztendő s már.

Most fekete ruhában jött s olyasvalamiről beszélt, amit még soha nem említett. Azt kérte, hogy adják neki Lottit. Meg akar házasodni s csak őt szíveli. Nyolcvan forintos állásba jutott végre, abból békességben meg lehet élni.

Az öregek biztatták, hogy csak szóljon Lottinak, ők már csak ő rá bízzák ezt a dolgot, Lotti pedig azzal lepte meg őket, hogy hajlandóságot mutatott. Azzal boesátotta el Ábrist, hogy az ajánlatát komolyba veszi s engedje, hogy kissé meghányja-vesse a sorsát.

Apja, anyja hinni sem akarta.

— Anyi derék, szemrevaló kérőd után el-

(*) Az aradi magántisztviselők egyesületének elnöksége szívesen kéri a választmányi tagokat, hogy a f. hó 13-án vasárnap délelőtt 11 órakor az egyesület saját helyiségében tartandó ülésén, tekintettel a fontos tárgyszorozatra, teljes számban megjeleljenek szíveskedjenek.

Táblabíró és főszolgabíró pöre.

— Simon Ákos kihallgatása. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Szeged, november 11.

A szegedi törvényszék ma befejezte Petrovics Mihály battonyai főszolgabíró bűnügyében a bizonyítási eljárást és holnap ítélethirdetés várható. A bíróság kihallgatta tanuként Simon Ákos táblabírót és izgalmas jelenetek közben szembesítette az ellene vallott Polgár közjegyzővel és Előszék szolgabíróval, akik Simon tagadása ellenére is fenntartották terhelő vallomásukat.

A mai tárgyalásról a következőket telefonálja tudósítónk:

Pókay Elek elnök kilenc óra után nyitja meg a tárgyalást. Az első tanu Polgár József közjegyző. Elmondja, hogy Simon Ákos táblabíróak kisebb és értéktelessé ajándékokat adott. Küldött neki bort, szőlőt, szárnyast. Simon Ákos fia ruhát is vett az ő fiától, de később összeveszték és ekkor Simonék a ruhát — a melynek árával adások maradtak — vizszakulták.

Hogyina Péter, Polgár közjegyző volt korára tudja, hogy a közjegyző egy tálcá szőlőt, pár üveg bort és pulykát küldött Simon Ákosnak.

Arad helyett Battonya.

Ezután áttérnek a Tompa féle hagyatéki ügyre. Ebben az ügyben állítólag Simon Ákos királyi táblabíró közbenjárt az egyik albirójánál, hogy a battonyai járásbírósság illetékességét állapítsa meg, az örökösök ügyvédjét pedig arra kérte, hogy ebben a határozatban nyugodjon meg.

Heincz Géza járásbíró kijelenti, hogy ily irányban beszélt ugyan vele Simon dr. táblabíró, de nem igyekezett őt befolyásolni.

— Különben is, — jegyezte meg a tanu — nekem is az volt a véleményem, hogy ebben az ügyben a battonyai járásbírósság az illetékes, tehát így is határoztam.

Kupf János dr., a Tompa-örökösök ügyvédje elmondja, hogy Simon Ákos megkérte, hogy a hagyatékot ne az aradi, hanem a battonyai járásbíróssággal tárgyalassa. Én kijelentettem, hogy a kérvényt nem vonom vissza, de ha a battonyai járásbírósság úgy határoz, — megnyugszom. Ezt a határozatot a battonyai járásbírósság meg is hozta.

A kölcsön.

Következik a hetedik pont bizonyítása. Polgár József közjegyző elmondja, hogy Simon Ákos egy ízben száz koronát kért tőle kölcsönre és kijelentette, hogy a pénzt akkor fogja visszafizetni, ha kinevezik táblabírónak. Amikor kinevezték, tényleg megfizette a száz koronát.

Elnök: Ön közbenjárt, hogy Simon Ákos táblabíróvá kinevezésért?

— Erre tessék elengedni a feleletet.

— Simon mondta, hogy kinevezése esetén ő fogja tárgyalni a hagyatéki ügyeket?

— Igen, de kijelentette, hogy ezt könnyebbé fogja tenni.

Szeged Gyula dr. ügyvéd: Simon Ákos egy ízben megkérte a tárgyaló ügyvédeket, hogy ügyét, amelyben Polgár József közjegyző alparos volt, szüneteltessék az elnöki felülvizsgálat

idején és megígérte, hogy rövid új határnapot fog adni. Ezt azért tette Simon, mert véletlenül ugyanezt a pört tárgyalta egy éve, amikor ugyancsak elnöki hivatali szemle volt és mint-hogy Polgárra nézve a pörben kellemetlen körülmények tárgyaltattak, Simon nem akarta, hogy az elnök ezt a pört ismét hallgassa.

Klein Lajos dr. ügyvéd szintén ezt vallja.
Heincz Géza: Ugy vall, mint Szeged Gyula dr.

Ginowszky Miklós dr.: Csak azt tudom, hogy az Argyelán féle pört szüneteltették, de hogy miért, azt nem tudom.

Visinger Károly dr. ügyvéd nem jelent meg, mert beteg.

A kicserélt főbeszédek.

Fischer Árpád dr. battonyai ügyvéd: Tudom, hogy a Ponyoz-Montág féle sommás pörten egy főbeszédek beadványt kicseréltek. Én, mint Visinger mákói ügyvéd helyettese, indítva érezttem magamat arra, hogy meghívom hozzájárulásával kicseréljem a főbeszédek a főbeszédek törvényes határidőn belül, mert az indokokban egyes olyan megjegyzések voltak, amik adminisztratív szempontokból kellemetlenek. Megkértem Toronyi iktatót, hogy a főbeszédek másnapig ne iktassa, míg a táblabíró urat megkérem a kicserélés megengedésére. Másnap a táblabíró ur egy ítéletet szerkesztett és alig figyelt oda az előterjesztésemre amikor végig beszéltem, csak annyit mondott: Tessék!

Pókay elnök: Nincs több kérdésem. (A szavazóbírókhoz): Tessék! (Derültség.)

Heincz Géza járásbíró elmondja, hogy Fischer Árpád ügyvéd a főbeszédek, amelyben sértő állítások foglaltattak Simon dr. ellen, vissza akarta vonni azon indokolással, hogy „a kis öreg“ (tudniillik Simon bíró) kinéz a bíróság (pületéből). Én a főbeszédek kicserélését nem engedtem meg.

Klein Lajos dr. tudja, hogy a főbeszédek kicseréltek.

Toronyi József bírósági hivatalnok: A főbeszédek Fischer ügyvéd kicserélte. Fischer azt mondta, hogy Simon táblabíró ur engedte meg a kicserélését. A főbeszédek ekkor még nem volt belajstromozva.

A „szabálytalanságok.“

Arra, hogy távol volt-e Simon Ákos a tárgyalásokról, kihallgatták Diniczki járásbíróssági jegyzőt. Elmondja, hogy a jegyzőkönyvet ő vezette, a tanukat ő hallgatta ki, de a tanukat Simon Ákos eskette meg és ugyancsak ő hirdette ki az ítéletet is.

Klein Lajos dr. ügyvéd: Simon Ákos a tárgyalások idején néha a szomszédos szobában tartózkodott, de mielőtt az ítéletet kihirdette volna, elolvasta a tárgyalási jegyzőkönyvet.

Fischer Árpád dr., Lakatos Árpád dr. és Szeged Gyula dr. ügyvédek, valamint Heincz Géza dr. járásbíró ugyanezt vallják.

A következő pontban azt iparkodik tisztázni a bíróság, hogy Szeged Gyula dr. battonyai ügyvéd, volt helyettes közjegyző azért kapta-e meg a Jakabffy-hagyaték leltározását, mert Simon Ákos járt közbe érdekében? A kihallgatott tanuk szerint Simon rábeszélte Szeged Gyulát, hogy vállalja el a hagyaték leltározását 800 koronáért. Később beszéltek, hogy az örökösök 2000 koronát fizettek ki a leltározás költsége fejében és a többit Simon Ákosnál maradt volna. Ez azonban csak szóbeszéd, amelyet a délelőtti tanuhallgatások nem igazoltak.

Az elnök délután négy órakor megnyitva az ülést, kihirdette a bíróság határozatát, amely szerint Simon Ákos sértett, Klein Lajos dr. és Bock Róbert dr. tanuként való kihallgatását elrendelte.

Főispán és alispán vallomása.

Az első tanu Spilka Antal nyugalmazott földmészáros helyi főispán volt. Tud arról, hogy Simon kibicpénzt fogadott el, de ezt nem tartja olyan nagy dolognak. Egy alkalommal vacsora volt Simonnal és a táblabíró a kasszából pénzt adott a gyermekeknek, de ez semmiféle megbotrányozást nem keltett.

Hervay István csanádmezei alispán nem tud semmit sem a Montag-féle vadászatról, sem a kibicpénzről. Csak hallomásból tudja, hogy kibicpénzeket szokás adni és elfogadni.

Krenner dr. védő: Hogyan mondta tanu vadotról azt a kijelentést, amely szerint apjától hallott már Simon bírói megbízhatatlanságáról?

Hervay István: Mondtam ilyes valamit, de hogy pontosan mit, arra már nem emlékszem.

Krenner dr.: Azt mondta egy tanu, hogy mindenki fogadott el kibicpénzt. Fogadott el az alispán ur is?

Hervay: Én nem fogadtam el senkitől.

Kóvár Béla mezőkövácsházai főszolgabíró azt vallja, hogy tudomása szerint szokás volt a kasszában kibicpénzt adni és elfogadni, de ő nem fogadott volna el kibicpénzt, különösen a vendéglőstől nem és azzal le se ült volna kártyáznai.

Urbanics Kálmán mezőkövácsházai szolgabíró, továbbá Klein Lajos és Bock Róbert dr. jelentéktelen vallomást tettek.

Simon Ákos a bíróság előtt.

Ezután Simon Ákos táblabíró tanuként való kihallgatása következett. Mikor a táblabíró a teremben megjelent, a hallgatóság között élénk mozgás keletkezett. Aztán a legnagyobb csendben, feszült figyelemmel hallgatták a sértett minden egyes szavát.

Elnök: Gyakorolt-e befolyást Polgár József közjegyzőre, hogy Verhovayné önnök, vagy családjának hagyjon valamit?

Simon Ákos: Nem gyakoroltam semmiféle befolyást. Majd elmondja, hogy egyszer, Urnapján délelőtt Polgár elment hivatalába, elmondta neki, hogy kint járt Verhovaynénál végrendeletet készíteni. Ő az özvegy végrendelet készítéséről nem tudott. Őt az özvegy állandóan „kis rokonnak“ hívta és tartották is a rokonságot. Polgár azt mondta neki, hogy szeretné vele az okiratokat megtekinteni. Ő el is ment Polgár hivatalába és a közjegyző megmutatta a végrendelet okiratait. Ő keveset olvasott az okirathoz, megjegyzést nem tett, de Polgár kijelentette neki, hogy az özvegy másokról is szeretne megemlékezni, akikről először megemlékezett. Erre én így szóltam:

— Megemlékezhetett volna rólunk is hiszen tartottuk a rokonságot. Erre Polgár kijelentette, hogy déután kimegy Verhovaynéhoz.

Elnök: Az ötszáz korona hagyományozása milyen körülmények között történt?

Simon: Polgár mondta a fiókvégrendelet kelt napján, hogy Verhovayné ötszáz koronát hagyott. Pár nap múlva névjegyem azt irtam, hogy amennyiben akadályokba nem ütközne fizettesse ki Mogyoróssy Elek dr.-ral a végrendelet végrehajtójával nekem a pénzt. Később magának Mogyoróssy-nak mondta, hogy fizesse ki az ötszáz koronát, mert furdőre megy. Mikor a hagyatéki végrehajtó a pénzt kifizette, kijelentette, hogy amennyiben a pénz bár-mikor vitássá válna, ő jó ötszáz koronáért.

Egy alkalommal Polgár felkereste hivatalában és azt mondta neki, hogy szeretné, ha egy örökösödési perben a leltározást ő végezhette. Ő azt mondta Polgárnak, hogy mivel ő nem folytathatja az ügyet, kérje meg Vattayt és amennyiben Vattay bizalmatlan lenne, ő szí-

vesen ad felvilágosítást. Később Polgár be is jött Vattayval az ő szobájába a közjegyző megkérte a bírót, aki azonban válasz nélkül kiment a szobából. Én sem Polgár Józseffel, sem Vattayval ebben az ügyben ezen az egy beszélgetésen kívül egy szót se váltottam. Amikor Tordáról hazajöttem, találkoztam Polgárral, aki azt a kijelentést tette, hogy a hagyatéki leltározással Heincz bíró őt bizta meg. De mert tudtam, hogy Polgár és Heincz halálos ellenségek, azt vettem ki szavaiból, hogy visszaadta a megbízást, mert Heincztől nem akar szívességet elfogadni.

Elnök: Polgár közjegyző azt vallotta, hogy őn azt mondta volna neki: „Nem vagy jó barátom, nem szóltál, hogy Verhovayné végrendekezett.”

Simon: Ebből egy szó se igaz.

Elnök: Azt is vallotta, hogy maga kérte volna, szerezzen a gyermekeinek ékszereket.

Simon: Ebből se igaz egy szó se.

Elnök: Vattay azt mondta, hogy őn arra hívta fel, hogy Polgárt bizza meg egy hagyatéki leltározásával.

Simon: Ez sem igaz.

Szembesítések.

Ezután Simont szembesítették Polgárral.

Elnök (Polgárhoz): Bizonyos mértékben eltérnek egymástól a vallomások, nyilatkozzék a dolgokról.

Polgár József: A pótvégrendelet készítése utáni napon, Urnapján délelőtt fél 12 órakor nem én mentem el a táblabíróhoz, hanem ő jött el hozzám. Láttam, hogy nehezelt, sőt szemrehányást is tett, hogy én nem figyelmeztettem, hogy Verhovaynéhoz megyek végrendeletet készíteni. Azután arra kért, járjak közbe, hogy gyermekei kapjanak valamit. Azután együtt sétáltunk és akkor mondta: Szerezhetnél valami ékszereket a gyermekeim számára.

Simon: Szembe mondok, hogy vallomása nem igaz.

Polgár: Én meg azt mondom, hogy az az igaz, amit én mondok.

Következett Simonnak Elesánszky Kázmérral való szembesítése. Elesánszky Simonnak szemébe mondja, hogy Urnapján délelőtt tizenegy órakor a kaszinóban elmondta Simonnak, hogy Hervayné végrendekezett, de Simonnak nem hagyott semmit. Simon ezen felháborodott. Azt mondta: Hogy lehet, hogy én nem kaptam semmit, pedig rokona vagyok. Azután feltette kalapját és elment.

Simon Ákos: Az egészről egy árva szó se igaz.

Elesánszky indulatosan kiált Simon felé: Én meg fantartom, hogy az az igaz, amit én mondtam.

Polgár és Elesánszky vallomása alatt, de különösen a szembesítésekénél a közönség között igen izgatott hangulat uralkodott.

Az ügyess ezután kéri a bíróságot, hogy mindhárom tanut eskettesse meg. Krenner Zoltán dr. védő Polgár és Elesánszky megesketését kéri, Simon sértettnek tanukénti megesketéséről nem nyilatkozik.

A bíróság mind a három tanut megeskette. Ezzel a bizonyítási eljárás véget is ért. A tárgyalást holnap reggel kilenc órakor folytatják, amikor a perbeszédre kerül a sor.

A tegnapi lapokban téves tudósítás alapján az a hír jelent meg, hogy Fodor Manó battonyai községi főjegyző úgy nyilatkozott a törvényszék előtt, hogy Polgár József volt battonyai, jelenleg sümegi közjegyzőt a battonyai kaszinóból kigolyózták. Fodor Manó ma annak a kijelentésére kérte föl lapunkat, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert ő ilyen kijelentést a bíróság előtt nem tett.

Városatyja-jelöltek.

* Szél Ernő.

Nemcsak a vigjátékokban, de sajnos, az életben is találkozunk olyan vidéki alakokkal, akikről öt peronyi beszélgetés után ismeretlenül is megállapítjuk, hogy postamesterség a mesterségük. A vidéki úrag postamestereket, postafőnököket általában nyers, hatalmaskodó, anti-kultur lényeknek tartottuk, akik a régi esend-biztosok mellett sikerrel pályáztak a *Gorombaság-rend* középkeresztjére. Akire némely vidéki postamester összeráncolt szemöldökkel nézett, az elkészülhetett rá, hogy a sürgönyét legalább 8 órával később kézbesítik, mint ahogyan kellene, vagy fontos üzleti levelei véletlenül a konkurrens cég postafiókjába kerülnek.

Valljuk be: az ilyen apró zsarnokságok ma már egyre ritkulnak és a már alig található vidéki komiszárus postafőnök típusát is csupán azért rajzoltuk meg, hogy ennek ellentétjéül odaállítsuk Szél Ernőt. Az aradi postának tizenhat esztendő óta főnöke Szél Ernő, a kit a múlt esztendőben felügyelői rangra emelt legfőbb fórumának elismerése.

Ha a közönség rokonszenve, szeretete valamilyen formában megnyilvánulna az állami tisztviselő minősítési táblázatában, vagy ha az döntene el a karrierjét a hivatalnoknak: hogyan gondolkozik róla a publikum, amelylyel állandóan érintkezik, akkor Szél Ernő ma már postaigazgató lehetne. Negyven esztendei szolgálat után s tizenhat év óta, amióta az aradi postahivatal ügyeit bámulatos nyugalommal, egyszerűséggel, kedvvel intézi, teljesen beleékelődött az aradi közönség lelkületébe. És ami talán még nehezebb ennél: — ő is megszerette a publikumát, ezt a szakánt, gyakran követelőző publikumot, amelynek 4 évtizeden át ugyszólván rabja lett. Bámulatos odaadással, csodás türelemmel bajlódik a legkisebb, s mások előtt talán jelentéktelennek tetsző, de a komoly hivatalfőnök által fontosnak tartott ügyekkel is. Ugy kell hogy legyen, hogy ennek a derék államhivatalnoknak a lelkében a rideg bürokratizmust, a paragrafusokat, a száraz szabályokat legyőzte az emberi szeretet, amely megéreztetni vele minden esetben: mikor kell az ész, s mikor a szív szavára hallgatnia.

A felületesek azt mondhatják erre, hogy a postafőnök kövesse a szabályokat és ha azokat jól megtartotta, vagy hivatalnokaival megtartatta, akkor kifogástalanul elvégezte kötelességét. Am ez badar beszéd. A szív és elme harmonikus együttműködésének segélyével tudja csak jól betölteni hivatását az olyan nagy intézménynél vezetője, mint az aradi posta. Szél Ernő lelkén nem hagytak nyomot a negyven esztendő rideg, poros aktái. De hiszen éppen abban különbözik ő a sablonos hivatalfőnöktől, hogy nem a poros aktákkal adminisztrált négy évtizedig, hanem mindig kereste a közvetlen érintkezést a publikummal. Nem egyszer megtörténik, hogy valaki haragosan rátelefonál Szél Ernőre:

— Kérem, főnök ur, ez még is hallatlan. (három l-el és három t-vel) hogy az én pénzes levelemet ilyen későn kézbesítik.

— Hol is lakik ön?

— Kossuth-utca 70.

És fél óra múlva maga előtt találja a panaszkodó fél a szelid arcú, becsületes szemű postafőnököt, aki elmegy, hogy személyesen győződjék meg arról a „hallatlan” esetről. A jólelkű orvos metódusához hasonlóan megvizsgálja az ügyet, megállapítja a diagnózist és gyorsan ható orvosságot rendel.

Ilyen ő a közönséggel szemben. Hogy mi

a véleménye róla a hivatalnokainak, azt egyik tisztviselő a következő rövid mondatban foglalta össze:

— Jólelkű, szigorú, de föltétlen igazságos hivatalfőnök.

Am a hivatalfőnök elnevezés alatt nem azt kell érteni, hogy fontoskodva intézkedik csupán. Ő épen úgy kiveszi a részét a napi munkából, mint akármelyik fiatal hivatalnok. — Emellett egyik legfőbb ambíciója az, hogy az aradi posta évről évre fejlődjék, a modern kivánalmaknak megfelelően s kielégítse a nagy város forgalmi szükségleteit. Az utóbbi évek alatt elért eredmények mutatják, hogy ennek a nagyszorgalmú férfinak nem volt meddő a tevékenysége. De persze csak annyit tehetett a posta modernizálása érdekében, a mennyit az állam anyagi helyzete eléje szabott. Mert első sorban az állam munkása ő. November huszadika után, amikor már a második kerületben városatyának választották, nemcsak az állam, hanem a város munkásává is elszegődik.

Gáj külváros viz alatt.

(Küldöttség a polgármesternél. — Az első segítség. — Végleges rendezés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 11.

Népes gáji küldöttség kereste fel ma délelőtt Varjassy Lajos polgármestert. Mielőtt a város fejének irodájába tértek volna, egy melékterembe vonultak és átöltöztek. A derék gájak tudniillik gyalog vonultak át Gáj északi részéről a délre, hogy a lövonatot elérjék és bejőjjenek a polgármesterhez. Ez az átvonulás azonban felért egy kis ázsiai utazással, mert tavakon, sártengereken és sárhegyeken vezetett át és csak külön ez alkalomra készült buvárosztfimben volt megtehető és így az audienciához való ruhát egy bugyorban voltak kénytelenek magukkal hozni.

Átöltözés után bementek Varjassy polgármesterhez és elpanaszolták előtte, hogy Gájban a több napig tartó esőzések következtében megezünt az élet. A földet elárasztották az ég csatornáit, az utak eltűntek, a sár házmagasságban tornyosodik a tereken, a közlekedés oly annyira megakadt, hogy a deputációt csak úgy bosszították utjára a hozzátartozóik, hogy könyhullatás között vettek bucsut, mert nem lehet tudni, kit nyel el a sár vagy ki fulad a nyakig érő vízbe.

A polgármester sajnálkozását fejezte ki a küldöttség előtt azelőtte ismeretes gáji állapotok miatt és kijelentette, hogy a mennyit a külváros rendezetlen viszonyai mellett a belvizek által okozott mizériák megszüntetésére megtehet, azonnal megteszi. Áthivatta Virágh Lajos főmérnököt és utasította, hogy jelenjék meg a helyszínén és tegyen meg minden lehetőt a közlekedés megnyitására.

A főmérnök azonnal kocsióra ült és Gájba ment. Azt tapasztalta, hogy a deputáció előadása mindenben megfelel a tényeknek. A főmérnök megkereste Rémer István gáji rendőrkapitányt és kérte, hogy minden rendelkezésére álló munkasort azonnal állítson munkába. Ez megtörtént és a vizek elvezetése óriási apparátussal megindult. Ha holnap délig az utakról letakarították a vizeket, a város azokat salakkal tölteti fel.

A tanács azonban nem áll meg a főrendszabálynál. Gájt alaposan meg kell szabadítani a belvizektől. Rendkívüli ülésben foglalkozott már a kérdéssel és elhatározta, hogy a külváros csatornázása halaszthatatlan. Gáj fekvésénél és az élővizcsatornának, ennek a termé-

vezetés vizelfogónak közelsége folyóán árkolással is vízmentesíthető és a mérnöki hivatal a közel jövőben megkezdi a lejtmeréseket a külváros rendezése céljából.

A dengelegi gróf.

— Halála után lett milliomos. —

Távirati tudósítás.

Arad, november 11.

Szolnokdobokamegye határszélén, közel a dengelegi vasuti megállóhoz, apró, eldugott házikóban meghalt néhány nappal ezelőtt egy öreg arisztokrata. Gróf volt, Erdély arisztokratái között is első volt a családja és mégis: Lázár Vince gróf halottas ágya körül nem konzultáltak európai bíró orvosok, még csak egy közönséges kórházi ápolónő sem akadt, aki a halott aggastyán szeméit lezárja. Százereknek volt az ura valamikor, hogy aztán közönséges polgárember módjára bűróbar, sőt a gyalupad mellett keresse meg a kenyerét, meghalt mint koldus és — halála után néhány napra millióknak lett az ura. Végrendelete, amelynek keletkezésekor, ugylátszik régi pörének kedvező kimemmelét ugyancsak biztosra vette, — a nábob utolsó intézkedéseit tartalmazza. Annak a csodálatos életpályának, melyet 70 hosszú éven át befutott Lázár Vince gróf, méltó befejezése volt az utolsó akkord: koldusszegényen milliókról végrendelezett a fehérhajú dengelegi remete ...

69 éves korában halt meg Lázár Vince gróf. Fiatalsága tebat az elnyomás keserű éveire esett. Lázár Vince ekkor is megmaradt törhetetlen magyarnak, lángoló érzésű hazafinak. Nagy vagyont, közel egy milliót örökölt, ezzel azonban nem volt szerencsés. Rendkívüli intelligenciája, ragyogó tudása, nagy tehetsége sem engedték meg, hogy a magyar arisztokraták sablonos életét élje le. Rengeteget utazott és vállalatokba ölte bele millióját. Erdély első gavalérja, aki emellett mestere volt a sakknak, mint mondják, a billiárdasztalnak is. Hamarosan szegény ember lett. Más az ő helyén talán főispán lett volna valamelyik erdélyi megyében, talán Amerikába megy ki milliós menyasszony után nézni, ő ehelyett tudásával alapított magának existenciát. Hollandiában, Belgiumban végezte annakidején tanulmányait, Brüsszelben mérnöki diplomát szerzett magának. Itt Ludwig Gyulával került szorosabb nexusba s ennek a barátságának komoly hasznát látta most, mikor nyakára hágott a nagy vagyonnak.

Ludwig, aki ekkor már előkelő tisztviselője volt a Máv.-nak, a kolozsvári üzletvezető-ségnél szerzett a kitűnő képzettségű grófnak állást. A rendes hivatali ranglétrán föllenör-ségig emelkedett, ekkor nyugalomba vonult.

Marosvásárhelyen asztalosműhelye volt a grófnak, néhány évig mint kézműiparos kereste meg a kenyerét. A gróf asztalos üzlete nagy keresettségnek örvendett mindaddig, amíg fennállott. Közben megházasodott Lázár gróf, egy torcsmárosnak vette el a leányát s Dengelegre költözött.

Az országot szélén, apró viskóban élte azután magánosan napjait a deressedő hajú gróf. Fésége meghalt, három gyermeke: Lázár Tibor, Mária és József elkerültek hazulról. Nagyon csendes, patriarchális és valósággal szegényes életmódot folytatott ezután. Néhány száz koronányi nyugdíját jórészt adósságai törlesztéseire kellett fordítania, jóformán csak élelmészre, legszorosabb szükségleteire maradt valamije. A község népe valósággal bálványozta a grófot, aki mindenben tanácsadója lett a falusiaknak: két ágrólszakadt cigány-leányt magához vett, felnevelte és végül —

kiházasította őket. Egyiket közülük egy Serlegi nevű kataszteri mérnök vett el feleségül.

A függetlenségi mozgalmakban különben minden visszavonultsága mellett is tevékeny részt vett Lázár gróf. Három éve meg is választotta diszelnökéül a szolnokdobokamegyei függetlenségi párt.

Az utóbbi években betegeskedett s november 4 én halt meg.

Elhagyottan, szegényen. Rokonsága talán nem is tudott arról, hogy beteg. Halála után egy napra végre a Kuria is döntött évek óta folyó nagy pörében, amelyet Urmánczy János fakeskedő ellen folytatott. A pört — a halott nyerte meg, másfél milliónak lett egyszerre az ura, a ravataira kiérített néma Vince gróf. Holttestét elszállították Csánád-házára, Csikmegyébe, ahol az ujra a Lázároknak kezére került nemesi birtok családi sírboltjába örök nyugalomra helyezték. Lázár István gróf, br. Bissingerné voltak jelen a család részéről a temetésen gyermekein kívül.

Schilling Ottó dr. dési királyi közjegyző hivatalos funkciója mellett bontották fel az elhunyt mágnás végrendeletét néhány nappal ezelőtt. A végrendeletben csodálatosan éles ész, tiszta logika lepott meg mindenkit. Lázár Vince gróf teljes határozottsággal megjósolja benne, hogy a pör reája nézve lesz szerencsés. A milliókat két fiának és leányának hagyományozta.

IRODALOM ES MUVÉSZET.

A színház műsora:

Szombat: Beullemans kisasszony házassága, vigjáték. A) bérlet.
Vasárnap: Délután fél 4 órakor mérsékelt hely-
árakkal: Szép Heléna, operett. Este fél 8 órakor,
rendes helyárakkal: Beullemans kisasszony
házassága, vigjáték. B) bérlet.

* Beullemans kisasszony házassága. Két belga író: Frautz Fonsen és Fernand Wickelc „fehér darabnak“ bekonferált vigjátéka kacagtatta meg ma este az aradi színház zsúfolt nézőtérét. A három folvonásos apróság kis igényekkel indult utra: nem akart hosszú életű lenni, mert az írói nem tartották be a tizparancsolat bizonyisten nem tudom hanyadik parancsolatát: — nem tisztelték a szülőiket, a francia bohózatírókat, hanem azok metódusának megkerülésével alkották meg a Beullemans kisasszony jól sikerült házasságát. Nincs benne semmi bonyodalom, az ötletei is állászón egyszerűek; ami a darabban hat és a mi ma este mégis sikerre vitte a vigjátékát, az a pompásan megrajzolt alakoknak tulajdonítható. Nem kell Belgiumba menni, hogy ilyen kitűnő, vigjátékokra megérett vidéki típusokat találjunk. Maulemestereket és Beullemansokat, a munkássorból burzsoává vedlett, kapaszkodó alakokat a magyar vidéki kistárosokban épp úgy megtaláljuk, mint a Skandináv félszigeten, vagy a finneknél. A két vidám belga tehát közvetlen hatásra talált a jól ismert figurák életrekeltségével. Az egyszerűségükben, naivitásukban megkapó, kacagtató alakokat határozott rokonszen-
vel fogadta az aradi közönség, amely az ártatlan levegőjű vigjátékot szinte mohón élvezte a gyomorrontó, sok csipős francia pancsolás után. A darab sikere egyuttal jelentős sikert hozott a szereplőknek is. H. Harmath Józsa annyi közvetlen kedvességgel jellemezte Beullemans kisasszonyt, hogy nem egyszer nyílt színen is tapsra készítette a nézőt. Várnay Jenő és Benkőné (Beullemans és felesége), az aradi színház valóban kiváló tagjai, sok kedves jelenetet produkáltak. Beregi Sándor ma is intelligens, minden szerepét alapsan kidolgozó művészek mutatkozott Albert szerepében. Delli, Polgár,

Kulcsár egyaránt kivették részüket a sikerből. Az előadást Szendrey Mihály rendezte gondjával, precizitással.

* Művészi fényképtárlás. Rendkívül érdekes művészi fényképtárlás anyagát mutatta be ma Weisz Hugó aradi fényképész a sajtó képviselőinek és a meghívott, nagyobbrészt művészekből álló közönségnek. Egy esztendői szorgalmas munkájának eredményét tárta a megjelentek elé, akik valósággal elragadtatással szemlélték a modern fényképezés dekoratív, fényhatás- és felfogásbeli sokfeleségével újszerűen ható gyűjteményét. Weisz Hugó kiállításával, amely holnap nyílik meg a műterem kapu alatti kirakatában, fényesen igazolja, hogy a fényképezés többé nem a mondva-csinált arcok és lehetetlen pózok lelketlen másolása, hanem — hozzáértő talentum felfogásában — rendkívül finom művészi alkotásokra is képes. Az ő ambícióját nem elégti ki a tárgyakkal és — az ő praksisában főleg — személyeknek szolgáló papírra rögzítése, hanem problémákat vesz át a festőművészetből és nagy lelkesedéssel, művészi hozzáértéssel oldja meg azokat a fotografálás — régebben tisztán technikai eljárásnak, mesterségnek képzelt — eszközeivel. A kiállítás első tábláján levő fotóképce portrék s ezek közt különösen Deutsch Andorné nagyobb arcképe úgy hatnak a nézőre, mint a legfinomabb kidolgozású angol rézkarok. Nagyon érdekesek az impresszionista festészet stílusában és felfogásában készült képek, amelyeket a budapesti nemzetközi fényképtárlás zsűrije aranyéremmel tüntetett ki és amelyek nyomán készítőjüket Londonba és Kiewbe hívták meg kiállításra. Szépek a fényhatásokat rögzítő képek és különösen azok, amelyek egy-egy kiváló modern festő felfogásbeli sajátosságait viszik bele a fényképekbe. Egy talentumos, ambiciózus művészesember szorgalmát és tudását mutatja az a másfél száz fénykép, amelynek mindegyike más és más művészi feladatot old meg s amely díszére válik Arad fejlett iparművészetének.

* A vasárnapi filharmoniai hangverseny több szempontból szolgál érdekességekkel a zeneértő közönségnek. Első ezek között a bár német születésű, de szívben-lelekben magyarrá lett Erkel százéves születési jubileumának alkalmából műsorra kerülő ünnepi nyitánya, melyet a magy. kir. Operában e hó 7-én, a nevezetes dátum napján adtak. A második Schubertnek dallamos VI. szimfóniája C durban, melyet a napokban bécsi filharmonikusok a Hofoper híres igazgatójának, Weingartnernek vezénylete mellett játszottak. Tetszeni fog bizonyára Sverdsen, a norvégiek Lisztjének 3. norvég rabszódíája, Grossmann „A vajda szelleme“ c. operából való hatalmas csárdás, míg az intim zene kedvelőinek 2 hárfá kísérettel előadott vonószenei darab — Hartmannról és Kübntől — fogja az izlést kielégíteni. Ez lesz egyuttal az aradi Nemzeti Színház új hárfásának, Zonghi Z eninek hangverseny debütje. Jegyek Seberhag H. és Fia cégénél (Andrássy-tér Hermann palota), s a hangverseny pénztárnál vasárnap d. u. 4¹/₂ órától fogva a Fehér Keresztben kaphatók.

* Képtárlás. Wolf Károly budapesti festőművész mintegy 50 képből álló kollektív tárlata ma nyílik meg a sajtó részére, vasárnap pedig a nagyközönség díjtalanul megtekintheti egész napot át Weisz Leó-cég szalonjában.

* A pazarló természet valósággal elárasztotta szépségével a mindig kék egü Itáliát, de a természeti csodák országának is egyik legpompásabb vidéke a felsőolaszországi havasok téja, a mely ez Uránia mai műsorának legvonzóbb látványossága. Szinte elragadó a nagyszerű tájképek sorozata, amelyeken enyhe

délszaki növényzetű szigetek mellett bozotos, vadregényes teraszok ejtenek bámulatba és ahol a csendes vízi tavak tükrében havas te-tejű zord bergek tükröződnek vissza. Szinte egy kellemes káprázás felejthetetlen emlékeivel távozik az Urániából, aki a mai kitűnő műsort végignézi. 241.

Elrejtették

Sulkovszky hercegnőt.

(Sulyos vádak a völegény ellen. — Beadvány az aradvárosi árvaszékhez.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 11.

Az elmúlt hetekben irtunk arról, hogy Sulkovszky Ida hercegnőt, Tagányi Sándor dr. országgyűlési képviselő elvált feleségét nőül akarja venni Schmettow Bernát német birodalmi gróf. Minthogy a hercegnő pazarlás miatt gondnokság alatt áll, az aradi árvaszék kikérte a véleményét a hercegnő gondnokának, Halitzky Árpádnak. A gondnok olyan értelmű beadványt intézett az árvaszékhez, hogy nem tartja megengedhetőnek a hercegnő házasságát, mert Schmettow gróf teljesen eladósodott ember s csak a hercegnő millióira vágyódik, szóval partivadász, aki a tájékozatlan hercegnőt anyagilag ki akarja használni, hogy aztán elhagyja. Halitzky szerint a gróf elvált ember, három gyermek atyja és annyira vagyontalan, hogy a feleségének bíróság megítélt tartásdíját sem képes fizetni.

Erre a beadványra a gróf jogi képviselője szintén előterjesztést nyújtott be az árvaszékhez, kérve Halitzkynek a gondnokságtól való elmozdítását, egyben pedig lépéseket tettek, hogy a hercegnő magyar honossága megszünjön és német honpolgár legyen.

Halitzky Árpád ma erre rendkívüli érdekes, az aradi árvaszékhez intézett beadvánnyal felelt, amelyben különös dolgokat állít a birodalmi grófról. Elpanaszolja, hogy a grófi völegény visszaél menyasszonya bizalmával és a nevét gyanús kölcsönök megszerzésére és inkorrekt pénzügyi machinációkra használja fel. Elmondja, hogy a gróf Sulkovszky hercegnőt elszöktette és seki által nem tudott helyen rejtegeti. A beadvány szerint a gróf meghatalmazást íratott alá a gondnokság alatt levő hercegnővel, amelyben a hercegnő felhatalmazza a gróft, hogy nevében korlátlan összegű vásárlásokat tegyen s váltókat írjon alá. E meghatalmazás alapján a gróf huszonnyolcezer márká értékű briliánsokat vásárolt Schulhof G. H. cégtől, amelyeket fé áron azonnal elkárogosított és a zálogcédlut is eladta. Minthogy a pénz hamar elfogyott, a hercegnő meghatalmazása alapján a völegény egy Schiffmann Leó nevezetű cégtől hitelben százharmincezer márkáért ház helyet vásárolt, amelyre nyomtan negyvenezer márká kölcsönt akart felvenni. Ez azonban nem sikerült, mert a cég hamar megúdta, mivel van dolga. A beadvány elmondja továbbá, hogy a felhatalmazás alapján Samuel Gusztáv-tól ugyancsak hitelben nyolcoszáz ezer márkáért egy négyemeletes házat vásárolt, amelyre százötvenezer márká kölcsönt kért, de elutasították, mert ott is hamarosan kiderült riasztása. Végül elmondja a gondnok, hogy a gróf felkereste Sulkovszky Ida hercegnő a'yját,

a gyöngélméjű Sulkovszky József herceget s attól felhatalmazást kért arra, hogy annak magyarországi, majdnem negyvenezer holdas birtokát eladhassa. A herceg hosszas ostrom után megadta erre a felhatalmazást, de a következő napon már vissza is vonatta.

Mindezek alapján kéri a gondnok, hogy az árvaszék a házassághoz ne adja beleegyezését.

HIREK.

Aradi tanárok Tisza Istvánnal.

— A tanárszövetség folytatja a harcot. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad november 11.

Az aradi tanárszövetség, amely nemrégiben alakult a hat középiskola tanáraitól s mintegy hatvan tagot számlál, ma este a kereskedelmi iskola dísztermében Nesnera Aladár főigazgató elnöke alatt értekezletet tartott. Az értekezletnek egyedüli tárgya az volt, hogy az aradi tanárság a kongresszus ismeretes eredménye következtében a további teendőkről határozzon, amelyekkel sérelmeit orvosolhassa s érdekeit megvéddhesse.

Az értekezleten első sorban a tanárkongresszuson résztvevő tagok körülményesen beszámoltak az ott történtekről. Hosszas vita után, amelynek folyamán mindenekelőtt az aradi sajtónak lelkes, odaadó támogatásért mondtak köszönetet, a küldöttek beszámolóját tudomásul vették, s az értekezlet a kongresszuson résztvevő négy aradi tanárnak fárdatlan munkásságukért elismerését fejezte ki.

A tanácskozások folyamán elhatározta az értekezlet, hogy az aradi tanárság Tisza István gróft, Aradváros országgyűlési képviselőjét küldöttségileg keresi fel Nesnera Aladár vezetésével, s emlékiratba foglalva tudomására adja Tisza Istvánnak a társaság sérelmeit, s felkéri, hogy a tanárok ügyeinek szószólója legyen. Elhatározta továbbá a gyűlés azt is, hogy küldöttségekkel és emlékiratokkal interveniál a többi aradmegyei képviselőknél, valamint az Aradon lakó összes képviselőknél is, pártkülönbség nélkül, s mindannyiukat arra kéri, hogy érdekeik megvédésére illetékes helyen szót emeljenek.

A gyűlés kimondta azt is, hogy a tanárság egész tömörített erejével, egységes erős szervezetével részt fog venni a társadalmi, kulturális és politikai harcokban.

Végül elhatározta az értekezlet, hogy felhívást intéz az ország összes tanáraihoz, s mindannyiukat hasonló szövetség alakítására szólítja fel, hogy egyesült erővel, összetömörülve munkálkodhassanak, küzdhessenek érdekeik megvédéséért.

Az értekezleten általában igen lelkes hang uralkodott, ami egyrészt ennek az ifjú egyesülésnek, a nemrégiben megalakított szövetségnek köszönhető. Ez a fiatal intézmény máris érezteti tövös hatását, hogy az eddig széttagozott és élő s működő tanárokat egy erős, egységes szervezetbe tömörítette s ezzel őket az együttműködésre buzdította.

— Időjárás. Az aradi meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 12-én az időjárás: változékony, enyhébb, elvélve csapadék.

— Három király találkozása. Berlinből jelentik: A legközélettebbi jövőben hármasszerű találkozás lesz Potsdamban. Vilmos német császár és Miklós cár legutóbbi találkozásuk alkalmával ugyanis megállapodtak, hogy az európai béke fenntartása érdekében szükséges, hogy a két uralkodó Ferenc József ki-

rállyal találkozzék. A hármasszerű találkozás, mint Berlinből jó forrásból jelentik, feltétlenül meg lesz még a tavasszal, de nem Ferenc József részvételével, hanem a találkozás a plain pouvoirral Ferenc Ferdinánd trónörökös fog el-menni.

— József főherceg balesete. Egy fővárosi esztendő ma a következőket írta: József főherceget, aki tegnap este a Nemzeti Színházban megnézte az Eudra és Johanna előadását, a színházból hazamenet súlyos baleset érte. A főherceg lakása lépcsőjén elcsuszott és hanyat-esett. Rögtön utána mély fájdalommal érzett lábában, amely máig sem szűnt meg. Erre magához kérésre Dollinger orvosprofesszort, aki először a főherceg lakásán, majd a klinikán Röntgen sugarakkal megvizsgálta József főherceget. A vizsgálat egy óráig tartott, ami nagy feltűnést keltett, mert hasonló esetekben a vizsgálat sokkal rövidebb ideig szokott tartani. A főherceg balesetéről a főherceg főudvarmestteri hivatala a következő hivatalos jelentést adta ki: Ő császári és királyi fensége József főherceg tegnap este a Nemzeti Színházban palotájában megcsuszott, s könnyű lábfejesont repedést szenvedett. Őfensége, aki az egész előadást végignézte, csak ma hivatalos orvost. Dolinger dr. egyetemi orvos, anár és Lizenszky dr. udvari orvos őfensége lábát megröntgenizték és megállapították, hogy a baj könnyebb természetű. Őfensége állapota lázmentes, gyógyulása előreláthatólag igen gyors lefolyású lesz, úgy hogy a Kisjenőn november 20-ára tervezett és előkészített udvari vadászaton, amelyen Henrik porosz királyi herceg is részt vesz, már gyógyultan fog megjelenni.

— A kormány az aradi gazdákért. Az aradi állattenyésztő gazdák régi óhaja, a császári erdő egy részének legelőül való átengedése, rövid időn belül megvalósul. Megirtuk annak idején, hogy Bartóky József államtitkár néhány héttel ezelőtt Aradon tartózkodott és személyesen ment ki a Csálába, hogy a kérdést a helyszínen tanulmányozza. Az államtitkár kereste Varjassy Lajos polgármestert, de ez nem volt Aradon és így vele nem tárgyalhatott. Tisza István gróf, Aradváros képviselőjének közbenjárására a kormány most már rövidesen teljesíteni akarja a gazdák kérelmét és az államtitkár felkérte Budapestre Csernovics Diodor miniszteri tanácsos, jószágigazgató, Varjassy Lajos polgármestert, hogy a kért terület nagyságára, helyére vonatkozólag velük értekezzenek és a megállapodások után leküldje rendelkezését, melylyel a legelőt a városnak átengedi.

— Hamis levél a főherceghez. Szombathelyről jelentik: A kőrmendi postán a múlt héten Ferenc Károly főherceg címére egy levelet adtak fel, a melyben Erdődy Tamás gróf a főhercegnek egy Horvát Vinczel nevű erdészt ajánlott felvételre. A főherceg, a ki többször érintkezett már Erdődy gróf édes atyjával, Erdődy Gyula gróf v. b. t. tanácsossal, levélben információt kért a gróftól az ajánló levél dolgában. Ennek nyomán kiderült, hogy a levél közönséges hamisítvány. Erdődy Tamás gróf följelentést tett hamisítás miatt ismeretlen tettesek ellen a csendőrségnél, mely széleskörű nyomozást indított. Horvát Vinczel nevű erdészt, a kinek érdekében a levelet írták, a csendőrségnek eddig nem sikerült megtalálni.

— Kolerás megbetegedések. Zomborból jelentik: A Kacsovics szálláson egy házon nyolc koleragyanus megbetegedés fordult elő, a mellette lévő házakban pedig három beteg jelentkeztek a kolera tünetei.

— Házasság. A következő házassági értesítést vettük: *Kristóffy József* és neje, *Völgyessy Erzsébet* örömmel tudatják *Edith* leányuknak ifjabb *Ottlik Ivánnal* a budapesti Kálvin-téri református templomban a hó tizenkilencedikén, délután hat órakor történendő egybekelését. — *Ottlik Péter* és neje, *Verecs Ilona* örömmel tudatják *Iván* fiuknak *Kristóffy Edith*tel a budapesti Kálvin-téri református templomban a hó tizenkilencedikén, délután hat órakor történendő egybekelését. Budapest—Jezvin.

— *Odry Lohel* levele az operáció után. Irtunk ma róla, hogy *Odry Lohel*, az operaház nyugalmazott művésze, aki gyermekei körében most Aradon lakik, tegnapelőtt a fővárosban sikerrel megoperálták. Valami bőrdaganat volt az arcán, amely régóta kínozta az öreg urat. A műtét után az agg művész hosszabb levelet írt Aradra hitvesének. A közvetlen hangú levélből érdekesnek tartjuk közreadni a következő részt:

„Nem tudom, milyen fokú vérvesztéssel járt az operáció, összesen 25 percig tartott, azt mondják. A vérvesztést egész szervezetem annyira megérezte, s most is érzem, hogy egész testemben gyöngülést éreztem, olyan a gondolkozásom is: ezt a levelet például minden szó után félbe kellett hagynom. Azt mondhatnám, hogy nem azt és nem úgy írtam meg, ahogyan akartam. Közérzésem ma egészen jó, leszámítva a gondolkozást; a friss gondolkozás hiányzik. Az operáció után dadogtam és a nyelvem akadózott. A műtét előtt közvetlenül megszorítottam *Arpád* fiam kezét, s szilárd léptekkel mentem a boncoló kerevethoz, ráfeküdtem és behunyt szemmel fogadtam a műtétet végig. Mikor az orvos azt mondta: készen vagyunk, tele voltak a szemeim könnyekkel. *Arpád* emelt le a műtökerevetről egy asszisztens orvos segélyével. Azt hitték, hogy támogatniuk kell, de én kibontakoztam a kezükből és dr. *Manninger*hez mentem s készíttetéssel, mély meghajlással köszöntem meg a műtétet. Szólni nem tudtam; leültetett s egy pár kérdést intézett hozzám. Egy kissé elfogultan, lassan, akadózva tudtam felelni. A műtét tehát sikerült. Az orvosok állítása szerint a kór ki van küszöbölve. Eanyi az egész, amit írhatok. Hogy Tóled távol kellett meglenni ennek a műtétnek, fáj a szívem. Ugyiszólván vigasztalhatlan vagyok.”

— A függetlenségi párt II. kerületi városatyajelöltjei Ma este nyolc órakor tartotta a II. kerületi függetlenségi párt városatyajelölt értekezletét a *Vadászkürt* különtermében. *Vizer Lajos* kerületi elnök vezette a tanácskozást és ismertette a központi végrehajtó bizottság javaslatát. A bizottság azt ajánlja, hogy a kerület csak párttagokat jelöljön a kerület mandátumára és ajánlja továbbá, hogy azt a hat városi képviselőt, kiknek megbízatása most lejár, jelölje újból a kerület. Ezt a javaslatot az értekezlet elfogadta és egyhangulag jelölte: *Magyary Ferenc* gépkereskedőt, *Hoffman Antal* kereskedőt, *Maresch Gyula* kereskedőt, *Sebessy Ferenc* iparost, *Vizer Lajos* ügyvédet és *Szántay Lajos* műépítést. A végrehajtó bizottság a még betöltendő három helyre javaslatba hozza — mondotta az elnök — *Hönig Ottó* iparost, *Priegl István* dr. ügyvédet és *Lakatos Ottó* rendőrőrköt. Az első két jelöltet akceptálta a kerületi gyűlés. Lakaossal szemben igen sok felszólaló *Ottenberg Tivadar* vezérigazgatót hozta javaslatba, mint aki eddigi önzetlen működésével a város egész közönségének osztatlan bizalmát megtudta nyerni pártkülönbség nélkül és a kinek nagy tudására és gazdag tapasztalataira szükség van a törvényhatóságban. A gyűlés nem tudott megállapodásra jutni és ezért azt határozták, hogy a kilencedik hely jelöltjének megállapítását a végrehajtó bizottságra bízzák.

— Halál masszirozás közben. *Budapestről* jelentik: A Rakóczi uton levő *Adria* szállóban ma reggel hirtelen meghalt egyik vendég, *Szanner József* 37. gyalogezredbeli főhadnagy. A fiatal katonatiszt október 31-én jött a fővárosba Nagyváradról. Az *Adria* szállóban bérelt lakást, s azóta ott is lakott. A főhadnagy nagyon szolidan élt, naponta korán lefeküdt, nappal pedig folytonosan tanult. Senki sem járt hozzája, csupán a tisztiszolgája, egy horvát legény. Ma reggel, amikor a legény bement hozzá, *Szanner* panaszkodott, hogy nagyon rosszul érzi magát, egész éjjel nem aludt, s a legénytől borogatást kért a fejére, s azt mondta neki, hogy masszirozza meg a hátát. A legény teljesítette is a parancsot, s javában gyömszölte a főhadnagyt, amikor azt vette észre, hogy a gazdája halott. A tisztiszolga bezárta az ajtót, elszaladt a térparancsnokságra, ahonnan egy orvos és több katonatiszt ment ki a szállóba, s az orvos megállapította, hogy a főhadnagyt szívszélhűtés ölte meg.

— Győztek a szemlakai. Megírtuk ma, hogy a szemlakai vallásalapítványi földből több száz holdat örökáron a kisgazdák kaptak meg. Tizenkilenc ajánlat közül a legdrágább a szemlakai parasztlakó volt, akik egy millió 441 koronát ajánlottak a földéért. A makói zöldségtermelők nem kevesebb, mint 400 000 koronával ígértek kevesebbet. A tárgyaláson megjelent *Pecska* és *Szemlak* küldöttsége élén *Herczeg Ferenc* képviselő is. Kétszáznyolcvan holdért 72 000 koronát ajánlottak, a legmagasabb ár, mit valaha náluk földért adtak. A bankok és magánspekulánsok ajánlatai megbuktak. A kultuszminiszter fentartotta magának a végleges döntést. Ha a miniszter meghozta döntését, az uzennevezett tizennyolcas bizottság fogja felülvizsgálni, amely bizonyosan helyben fogja hagyni az anyagilag is jóikerű vásárt.

— Öngyilkosság a férj sirján. *Szegedről* jelentik: Tegnapi délután érkezett Szegedre a csehországi *Oberfurtból* *Werner Adolfné* nevű fiatal urinő. Ma reggel kiment a temetőbe és férjének, a nemrég öngyilkossá lett *Werner Adolf* kendergyári műhelyfőnöknek sirján megrégelt üveget ürített ki. A temetőőr eszméletlenül állapotban találta. Az orvosok szerint nem menthető meg. *Werner Adolf* pár éve jött Szegedre. Aze őtt egy csehországi nagy gyártelepen volt alkalmazva s boldogan élt fiatal, szép feleségével mind eddig, amíg egy kasszirónő hálojába nem került. A feleslett nő elcsábította a szerencsétlen embert, aki elhagyta állását, megszökött családjától s a kasszirónővel Szegeden telepedett meg. Először békésen éldélgéltek, de később a férfi észrevette, hogy kedvese unotonfélel megcsaja Elniatt szemrehányásokat tett neki, de az asszony nem javult meg, s egy szép napon megszökött egy kendergyári munkással. Ez a csapás egészen megtörtte *Wernert*. Ezébe jutott elhagyott hitvese, bánította a szegény, furdalta a lelkiismeret. Öngyilkosságra határozta magát s egyetlen golyóval véget vetett szenvedéseinek. A szomorú esetről távirailag értesítették az elhagyott, megosalt hitvest, *Werner Adolf* feleségét. A szerencsétlen asszonyt a férj hiútlensége amugy is igea megtörtte, a haláleset híre pedig kétségbeesetté tette. Egy óvatlan pillanatban megszökött *Oberfurtban* élő családjától. Szegedre jött és elkövette az öngyilkosságot.

— Leszuria a kedvese. *Nagybecskerekéről* jelentik: *Nánássy Elemér* állam végrehajtót a vele közös háztartásban élő *Melle Antoinette* ma reggel, mert a férfi részegen jött haza és revolverrel fúrotta, önvédelemből egy konyha késsel hasba szurta. *Nánássy*t haldokolva szállították a kórházba, a nőt letartóztatták. *Nánássy* nemrég elhunyt feleségével is rosszul bánt.

— Halál a szállodai szobában. Vasutépítésre jött Aradra egy élete erejében levő fővárosi mérnök, *Feigl Richárd*, ezelőtt három nappal. A hegyaljai motoros vasut *pankotsa-silingyiai* új vonalának nyomjelzési munkálataival volt megbízva és az előkészületeket végezte a vonalon. Ma reggel hat óra tájt a Központi szálloda személyzete az 51-es számú szobából jajgatást hallott. Bejöttök és a félig már felöltözött mérnököt a diványon fekvő találták fájdalommal vergődés közepette. Áhítták a közelben lakó *Herman J. Károly* drt, aki néhány pillanat múlva meg is jelent, de akkor már a szívbajos és asztmatikus embert végső vonaglásban találta. A halál csatharar be is állott. A halálról értesítették a rendőrséget és *Kovács Antal* ügyveléses rendőrhadnagy jelent meg a hatóság részéről. Intézkedett, hogy a hulat a felső temetőbe szállítsák, leltárt vett fel az elhunyt ingóságairól és értesítette a mérnök Budapestben tartózkodó hozzátartozóit. A család tagjai ma este hét órakor érkeztek Aradra és intézkedtek a temetés iránt.

— Véres családi dráma. *Bácsbó* jelentik: *Budolfsheimban* borzalmas családi dráma történt tegnap éjszaka. Az egyik ház lakóinak éjjeli nyugalma több egymás után következő lövés zavarta meg. A másik pillanatban az egyik lakásból *Stovicsek Károly* nevű porcelánfestő felesége rohant ki és segítségért kiáltott. Az asszony, akinek hátán lövő seb látszott, elmondta a házbelieknek, hogy álmából lövés hangja riasztotta fel s amikor felébredt, nagy fájdalmat érzett a hátában. Előtte állt a férje füstös revolvert szorongatva a kezében. Az asszony kiugrott az ágyból és az ajtó felé igyekezett, miközben férje meg egyzser rá őtt; ez a lövés azonban nem talált. A házbeliek bementek *Stovicsekék* lakásába, ahol a férjöt az ablakfélfára felakasztva találták. Az asszony állapota súlyos, a mérénylet oka ismeretlen.

— Feldarabolt csecsemő. *Budapestről* jelentik: Borzalmas kegyellenséggel végrehajtott gyermekgyilkosság történt két nappal ezelőtt a fővárosban, amelyet ma reggel fedeztek fel. A gyermekgyilkos *Král Mária* 20 éves cseléd, aki a *Rottenbiller-utca* 63. számú házában szolgált. Ma reggel a viceházmesternek *Král Mária* átadta a szemétes ládát, hogy vigye ki a szemétes kocsiira. A viceházmesternek feltűnt, hogy a szemétes reppenésen büzös, megvizsgálta és egy ujezült csecsemő törzsét találta a szemétes között. A szörnyű felfedezésről értesítették az utcán álló rendőrt, aki kérdőre vonta *Klár Máriát*. A cseléd hosszas faggatás után bevallotta, hogy két nappal ezelőtt egészséges gyermeknek adott életet. A cseléd szobában történt az eset, fát a szegénytől és elhatározta, hogy a csecsemőt megöli. Egy élesre fent konyhakéssel elvágta a gyermek torkát, aki elvérzett. Majd levágta a fejét, a két lábát és a két kezét. A gyermek törzsét a kőményben rejtette el, a lábakat és a kezeket az első napon, a fejét a második napon tette a szemétesbe és elvitték. Ma reggel a törzsét akarta a szemétes között kicsarnpészni, de tettenérték. *Klár Mária* elmondotta, hogy apjától félt. Apja ugyanis vidéken jó módú gazda, és amikor 6 Budapestre került, figyelmeztette, hogy bünbe ne essen, mert egyonveri. A rendőrség a kegyetlen anyát letartóztatta.

— Születések és halálozások. Az aradi anyakönyvi hivatalban november hó 11-én a következő születéseket és halálozásokat jelentették be: Született: *Mucsi Sándor* fékezőnek *Iren* nevű leánya, *Staber István* osztrádia mesternek *István* nevű fia. Meghalt: *Csepány Ferenc* 40 éves napszámos. *Csongrády Borbála* 4 hónapos leány. *Karkasz Róza* 32 éves cseléd, *Illés Demeter* 4 hónapos fia.

— Esős időjárás alkalmával, vegyen mindenki finom férfi és női esernyőt 1 frt 95 kr.-ért és jó minőségű strappa ernyőt 1 frt 35 kr.-ért *Fischer Simon* Nagy Áruházában, Arad, Szabadság tér 12. sz. alatt

Helybeli részvények Goldschmidt Sándor

4081 valamint kibocsájtandó új részvényekre elővételi jogok

banküzletében Arad, (Minorita-palota.)

vétele és eladása

Telefon 526 sz.

Telefon 526 sz.

— Perzsaszőnyeg raktáram Deák Ferenc-utca 40. sz. alatt megnyílt. Tisztelettel Schwarz Zsigmond. 3698

— Franczia likőrök legbiztosabb készítésére — házilag — a likőr aranya 1 liter 60 fillér Vojtek és Weiszrá. 274

— Az átutazók figyelmét tisztelettel felhívjuk arra a körülményre, hogy az Aradi Közlöny a vasúti állomásnál nem a csomagszállító részvénytársaság alkalmazottjánál, hanem lapunk külön megbízottjánál kapható az állomás előtti téren.

Aradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, nov. 11.

Amig egyrészt a vetésekre a csapadék jó-tékony hatással van, másrészt nem ártana, ha a mezei munkák teljesítése szempontjából az eső — egyelőre — szünetet tartana. A gabonaüzlet tartósan emelkedő irányzatot követ.

A mai piacon elkelt:	
500 mm. buza	9.80—10.00
200 mm. tengeri	4.40—4.50
Rozs	6.50
Zab	7.40
Árpa	6.50

Az árak ötven kilogramonként, koronákban értendők.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1910. évi november hó 12-én:

A) bérlet. A) bérlet

Beullemans kisasszony házassága.

Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Prault Fanson és Fernand Wickelcz Fordította: Helta Jenő. Rendező: Szenárey M.

SEMBLYEK:

Id. Delpierre	Ajtay Ödön.	A titkár	Szabó Lajos.
Albert	Beregi S.	A pénztáros	Kahler K.
Meulemester	Polgár S.	Beullemansné	Benkőné.
Seraphin	Delly Lajos.	Suzanne	Harmath J.
Beullemans	Várnay Jenő.	Isabella	László Etel.
Mostickx	Kulcsár L.	Pincérlány	Szabó Böske.

Kezdete este 7 óra felé.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. nov. 11-én, szombat:

1. Baudita. Dráma. — 2. Siremlékek Budapesten. Látványos. — 3. Kulisszák mögött. Humoros. — 4. Két fegyenc. Dráma. — 5. A vigéc. Humoros. — 6. Felsőörszági sasok. Látványos. — 7. Vak vagy óh szerelem. Humoros. — 8. Habbkisasszony. Dráma.

Előadások fél 6 órától kezdve.

Hely árak: I-III hely 1 kor., II-III hely 80 fill., III-IV hely 60 fill., IV-V hely 40 fill., V-III hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalograd zenekara játszik. — Csukrásda.

TÖRVENYKEZÉS

§ Felmentett apagyilkos. Az aradi esküdt-bíróság ma megtartott ítéltárgyalásán vonta felelősségre Bojtos József nagykamarási legényt, aki a nyáron édesatyját, aki többiben volt a Lipótmezőn és a tanuk vallomása szerint gyermekeit ütötte-verte és a falhoz verte, feleségét ültelte, mindenkivel össze veszett, késsel leszúrta, mert az öreg ur öt ok nélkül földretépte és fojtogatta. Az esküdtek Rácz Sándor dr. védbeszéde után nem bűnösnek mondták a fiut, a bíróság pedig felmentette.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Videki tudósítóinkat és olvasóinkat tisztelettel kérjük, hogy a naptár számára közséjük címtárát a legsürgősebben beküldeni sziveskedjenek. Az ezt tartalmazó levélborítóra ez a szó irandó: „Naptár.“

F. J. Utána nézünk.

1127. számú előfizető. Most Geszten van. Budapesten közelebbi cím nélkül is megkapja. Az utazása bizonytalan.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

== Nagykereskedők figyelmébe. Az aradi kereskedelmi és iparkamara ezúton bírja fel az érdekeltek figyelmét arra, hogy a földművelésügyi minisztérium megküldötte a folyó év őszén az erdőbi-tokosok által gyűjtött és eladásra szánt erdei fagyvakra (nyefenyő, erdei fenyő, kocsinos tölgy, kocsánta'an tölgy, osertölgy, amerikai dió és amerikai kőrismagvagról) összeállított kiadvást, amely az érdeklődők által a kamara irodájában megtekinthető.

Budapesti áru- és értéktözsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, november 11

Amerika 14-el magasabb. Kinálát, vételkord látoit, 10 ezer mm. 5 fillérrel magasabb.

10 ezer 50 fillérrel magasabb.

	Déli zárlat	7 órai zárlat
Buza 1911. áprilisa	10.82—10.93	10.84—10.85
Rozs 1911. áprilisa	7.79—7.80	7.82—7.83
Tengeri 1911. májusra	5.54—5.55	5.54—5.55
Zab 1911. áprilisa	8.29—8.33	8.26—8.27

Budapesti értéktözsde. (Táv. jelentés.)

— Nov. 11. —

Magyar aranyjaradék 4%	111.00
Magyar koronajaradék 4%	91.50
Magyar koronajaradék 5%	81.00
Magy. földteherm. kötvény 4%	92.40
Hervát-szlavon földteherm. kötvény	94.00
Magyar nyeregnysorsogy kölcsön	224.00
Tiszaszab. és szegedi sorsogy kölcsön	154.00
Osztrák jaradék papírban	93.00
Osztrák jaradék ezüstbe	96.75
Osztrák jaradék aranyban	115.50
Osztrák koronajaradék 4%	93.10
1860. évi osztrák államsorsogy	164.00
Osztrák-magyar bankrészvény	18.60
Magyar hitelbank-részvény	847.50
Osztrák hitelintézeti részvény	662.00
Osztr.-magv.-államasuti részvény	744.55
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.08
Német birodalmi márka	117.57 1/2
London vista	249.80
Paris vista	95.90
30 márkás arany	23.51

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. Nov. 11.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	9.50—9.55
76	9.65—9.70
77	9.70—9.75
78	9.75—9.80

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	9.45—9.50
Rozs	6.60—6.70
Árpa	6.50—6.55
Zab	7.25—7.30
Tengeri	5.85—5.90
Tengeri (al)	4.20—4.25

Felelős szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS

NYILTTÉR

6611

Minden lőtulajdonosnak az általános használatban lévő, minden tekintetben bevált védjeggyel ellátott **eredeti-M-sarkot** használnia. Állandóan éles! Csükkölés kizárva! Sikos uton az egyedüli csúszásmentesítő! Korrózióknál és vaskereskedőknél állandóan raktáron.

Figyelemre: Csakis az eredeti-M-sarkok készünek speciális acélból: óvakodjunk utána-sarkoktól, melyek csakégyéb értéki anyagból készünek s ennél fogva használhatatlanok. Bevásárlásuknál ügyeljünk a fenti védjegyre, mely minden egyes eredeti-M-sarkon látható.

6602

Üzlet áthelyezés!

Üzlet áthelyezés!

BEREGSZÁSZY LAJOS

uri és női szücs divat üzletét

Hal-tér 13. sz. alól, Deák Ferenc-utca 32. sz. alá (Sarlót-ház)

helyezte át.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy rendeléseket, átalakításokat, javításokat, nyaralásokat a legolcsóbban felelősség mellett vállalom. Jelenlegi új üzletemet mindennemű kész szücsárak állandó raktárával a legnagyobb igényeknek megfelelően bővítettem ki. A nagyérdemű közönség pártfogását kérem. 2869

Lakatos műhely Deák F.-utca 38sz.

Értesitem a n. 6. közönséget, hogy a fenti cím alatt
mű- és épület lakatos műhelyt nyitottam,
 hol minden e szakmába vágó munkát a legnagyobb pontossággal és a
 legjutányosabb árban készítek el.

Szíves pártfogást kér

WEISZ DÁNIEL.

Tanulók fizetéssel felvétetnek.

Geiger Gyula fiai

Délmagyarország legnagyobb csipkeáruházának fiókja.

Asztalos Sándor utcában (a volt Vácz-féle üzletben)
 folyó évi november hó 5-én megnyit s a következő
 áruk kerülnek eladásra.

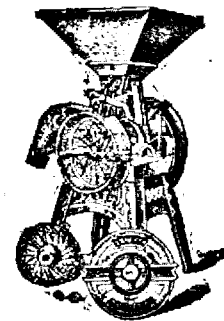
Kizárólag csak parti áruk.

Minden 8 napban új áru, kizárólag jobb minőségű áruk.

10.000 mtr. férfi és női ruha szövet 75 krtól feljebb,
 50.000 mtr. csipke 1 krtól feljebb, 5.000 drb. férfi ing R. R.
 schiffonból 90 krtól feljebb, 5.000 drb. női ing és korsetták
 90 krtól feljebb. Óriási parti schiffon vég 4 frtól feljebb.
 5.000 drb. blousok 1.50 frtól fe jebb, 5.000 drb. selyem blous
 3 frtól feljebb, 5.000 drb. clot alj és lüszter alj 1.50-től feljebb,
 1.000 tucat zsebkendő 90 krtól feljebb, 1.000 tucat férfi gal-
 lér drbja 7 krtól feljebb, 500 tucat kézelő színes és fehér, öt-
 réti, 15 kr. párja, 5.000 pár női és férfi glassé keztyü 50
 krtól feljebb stb. stb. ide nem sorolt áruk. 4141

**Óriási választék csipkében és csipke-
 szövetekben. Mindenkinek elmulasztha-
 tatlan alkalom.**

Az **ujjonnan** elkészült nagy gyártelepeink folyán legújabb
 gépi berendezésekkel különösen szállítóképesek vagyunk és szál-
 litunk elismert kiváló fogatosításban:

**Takarmánykészítő gépeket,
 Szecskavágókat, répvágókat
 darálókat,**

**Takarmány-füllesztőket,
 Trágyalé-szivattyukat,**

valamint minden egyéb gazdasági gépeket legújabb és bevált szerkezetben.

**MAYFARTH PH. és TSA
 BÉCS, II., TABORSTRASSE 71.**

Árjegyzékek ingyenes bérmentve. — Képviselek és viszonteláru-
 sítók kerestetnek.

Kereskedősegéd

a fűszerszakmából, mint önálló első segédnek kerestetik.

Pályázótól megkívánatik szakképzettség és a magyar, né-
 met és román nyelvek tudása. — Fizetés megállapodás szerint.
 — Előnyben részesülnek, kik nagyobb

fűszerkereskedésben hosszabb ideig mint premiersegédek
 voltak alkalmazásban. — Részletes ajánlatokat csak is szak-
 képzett egyénektől, igényeik felemlítésével kérek. 4185

Mailänder Rafael, Facset.

Egy hölgy

hajlandó bárkit, aki idegességben, vérszegén-
 ségben, reumában vagy köszvényben stb. szen-
 ved, **ingyen** egy egyszerű, meglepően ható
 gyógyszerrel — melynek véletlenül jutott tudom-
 ására — fájdalmaitól megszabadítani. Alól-
 írott önmagát gyógyította meg vele, mikor már
 semmiféle gyógyszer nem használt és azért em-
 berbaráti kötelességének tartja ezt az emberi-
 ség hasznára fordítani. Irasbelileg forduljanak
 Müller Ed. amália öngyógyításához Buda-
 pest, Albertfalva C. 6648

Olcsó árjegyzék

oly cikkekről, melyek ki-
 zárólag nálunk szerez-
 hetők be:

Moire selyem Joupon darabja 4 frt.
 Tafft tiszta selyem Joupon „ 5.80
 Herwe'h fűző legújabb facon „ 3.50
 Nagy parthie vétel férfi és női
 zsebkendőkben.

Hamerly féle női bőrkeztü glace.
 Seawéd mosó és szarvasbőr.
 Frisch féle patent férfi alsó-
 nadrág aradi egyedüli eláru-
 sító helye.

Nyírott prima plüch szőnyegek

csékély szövés hibával
 12/4-es 2 méter széles 8 méter hosszú da-
 rabja 27 frt.
 16/4-es 2 1/2 méter széles 3 1/2 méter hosszú
 darabja 42 forint
 e szőnyegek közül most nagyobb szállítmány
 érkezett minden véteikötelezett-
 ség nélkül megtekinthetők.

Minden pénteken nagy maradékvásár.

Nagy forgalmu üzletünkben összegyűlt
**maradék szőnyegek, ruha
 kelmék színes és fekete
 barchettek egyes függönyök
 stoorok, egyes abroszok,
 osipkék, himzett batistok,**
 rendkívüli olcsón kerülnek eladásra.

**Rosenblüh és Társa
 divatüzlete ARAD.**

Versenynélküli árak.

Fehérnemű osztályban.

Női ingek kézi himzett, tartós king
 vászon 1 frt. 65

Női corsetták 1 frt. 30-tól csinos ki-
 állítás 1 frt. 80 — 2 frt.

Női nadrágok schweici himzéssel 1.40
Uj olcsóbb árjegyzék; cérna és
 pamut vászon maradékoknál.

Erőszálu ágyneműre, női ingekre
 kitűnően használható métere 28 kr.
 közép szállu legjobb minőség 32 „
 hóvirág legfinomabb kelengyéhez 31 „
**Prima cérna rumburgi és
 irlandi** mig a készlet tart 32 „
 e fenti maradékok 3 métertől 5—6 méterig
 kaphatók.

Kész első lepedők köziszert prima
 minőség, bőrerős, hófehér, varrás nél-
 kül, darabja **1 frt. 40**, eddig sok ezer
 darab került általunk forgalomba és
 minden oldalról utána lesznek rendelve.

Másodrendű alsólepedő, de a.é. t igen
 tartós minőség darabja 1 frt. 20.

